



ΕΤΟΣ 57ον

8 Νοεμβρίου 2009

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 45 (2945)

## ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ρώτησε σέ κάποια στιγμή τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦς μαθητές του, ποιός νομίζουν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶναι, δηλ. γιά ποιόν τόν θεωροῦν. Κι οἱ μαθητές τότε τοῦ μετέφεραν τή γνώμη τοῦ κόσμου, ὅτι νομίζουν πώς εἶναι ἕνας ἀπό τοῦς ἀρχαίους προφῆτες, ὅπως ὁ Ἰωάννης ἢ ὁ Ἡλίας (Ματθ. 16,13-14· Λουκ. 9,19-20). Αὐτό ἐπικρατοῦσε στό μυαλό τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πού ἄλλαξε βέβαια σέ πολλοῦς ἀπ' αὐτούς μετά τήν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

### Ἡ γνώμη τῶν μαθητῶν

Ἡ γνώμη αὐτή τοῦ κόσμου δέν ικανοποίησε τόν Κύριο καί ζήτησε τή δική του γνώμη. Ὁ ἀπ. Πέτρος, ἐκφράζοντας τή γνώμη τῶν μαθητῶν, τοῦ εἶπε: «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱός τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ» (Ματθ. 16,16). Μιά ὁμολογία πού, ὅπως τοῦς εἶπε ὁ Κύριος, ἦταν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ Πατέρα, κι ὄχι ἐνός ἀνθρώπου.

Τήν ὁμολογία αὐτή τοῦ ἀπ. Πέτρου ἐπιβεβαιώνει ὁ ἀπ. Παῦλος στό σημερινό ἀνάγνωσμα. Καί μάλιστα συγκρίνει τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ὄχι μόνο μέ τοῦς προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλά καί μέ τοῦς ἀγγέλους: «Δέν ὑπέταξε τήν οἰκουμένη πού δημιούργησε στοῦς ἀγγέλους» γράφει, ἀλλά «τά ὑπέταξε ὅλα στά πόδια τοῦ Χριστοῦ» (Ἐβρ. 2,5.8). Αὐτό σημαίνει ὅτι οὔτε μέ ἀγγέλους, οὔτε μέ προφῆτες συγκρίνεται ὁ Χριστός. Εἶναι πολύ περισσότερο ἀπό προφήτη καί πολύ μεγαλύτερος ἀπό ἄγγελο. Διότι αὐτό πού ἔκανε γιά νά σώσει τό ἀνθρώπινο γένος δέν μποροῦσε νά τό κάνει κάποιος ἄλλος, ἐκτός ἂν ἦταν Θεός. Αὐτό μαρτυρεῖ ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ θαύματα, σημεῖα καί θεῖες δυνάμεις πού ἀκολούθησαν τό λυτρωτικό ἔργο τοῦ Ἰησοῦ, σύμφωνα μέ τόν Ἀπόστολο (στ. 4).



## Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. β' 2-10)

### Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους

Ἀδελφοί, εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παρὰ βασίς καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασσι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν, διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων· τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμησκήσῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπεσκέπη αὐτόν; ἡλλάττωσας αὐτὸν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὐπω ὁρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποταγμένα· τὸν δὲ βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντός γεύσῃται θανάτου. Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι.

Ἀκόμη καὶ ἡ σταυρική του θυσία, ἂν καὶ στά μᾶτια τῶν πολλῶν φάνηκε ὡς ἀδυναμία καὶ μείωσις, στά μᾶτια τοῦ Θεοῦ ἦταν δόξα καὶ τιμὴ. Ὁ στίχος τοῦ Δαβίδ πού λῆει ὅτι «ἐλάττωσε (τὸν ἄνθρωπο) κατὰ τι σέ σχέση μέ τοὺς ἀγγέλους», δείχνει τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεανθρώπου, πού καταδέχθηκε τὴν ταπείνωσις καὶ τὸ πάθος ὡς ἄνθρωπος, γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ τὸν ἀγιάσει. Διότι, ὅπως λῆει πάλι ὁ ἄπ. Παῦλος, «βλέπουμε ὅτι στεφανώθηκε μέ δόξα καὶ τιμὴ ἀπὸ τὸν Θεὸ Πατέρα του ἐξαιτίας τοῦ σταυρικοῦ του θανάτου» (Έβρ. 2,9).

### Ἡ γνώμη τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας

Οἱ πιστοὶ ἡλάτρευσαν καὶ ἡλατρεύουν τὸν Χριστὸ γι' αὐτὸ πού πράγματι εἶναι, δηλ. ὡς Θεός, ὁ ὁποῖος καταδέχθηκε νὰ γίνῃ γι' αὐτοὺς ἄνθρωπος. Ἡ γνώμη τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ταυτίζεται μέ τὴ γνώμη τῶν Ἀποστόλων καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Δαβίδ προφητεύει τὴ θεϊκὴ καὶ ἀνθρώπινη ὑπόστασις τοῦ Κυρίου καὶ λῆει: Πόση ἄραγε ἀξία ἔχει ἓνας ἄνθρωπος ὥστε νὰ τὸν ἡάβει ὑπόψη του (ἓνας ἀληθινός Θεός), νὰ τὸν ἐπισκεφθεῖ (ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ) καὶ νὰ γίνῃ υἱὸς ἀνθρώπου, δηλ. τέλειος ἄνθρωπος χωρὶς ἁμαρτία (Έβρ. 2,6). Ἐχει τὴν ἀξία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ζῶντος Θεοῦ, ὅπως ὁ Πέτρος ὁμολόγησε.

Ὁ Κύριος δὲν πρόβαλε τὴν ἀνωτερότητα τῆς θεϊκῆς του φύσεως γιὰ νὰ περιφρονῆσει τὸν ἄνθρωπο πού ἁμάρτησε, πού ἀγνόησε τὸν Θεό, πού τὸν ξέχασε, πού πολλὲς φορές φάνηκε ἀχάριστος καὶ ἀσέβησε στό ὄνομά του. Διότι,

## Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἐάν ὁ λόγος, ὁ ὁποῖος ἐκπρῦχθηκε δι' ἀγγέλων, εἶχε κύρος καί κάθε παράβασις καί παρακοή ἔλαβε δικαίαν ἀνταπόδοσιν, πῶς θά ξεφύγωμεν ἑμεῖς, ἐάν δεῖξωμεν ἀμέλειαν διὰ μίαν τόσον μεγάλην σωτηρίαν; Ἡ σωτηρία αὐτή ἄρχισε νά κηρύττεται ἀπό τόν Κύριον, ἔπειτα μᾶς ἐβεβαιώθηκε ἀπό ἐκείνους πού τήν ἄκουσαν, καί ὁ Θεός προσέθετε τήν μαρτυρίαν του μέ σημεῖα καί τέρατα καί μέ διάφορα θαύματα καί μέ διαμοιρασμόν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σύμφωνα μέ τήν θέλησίν του. Διότι ὁ Θεός δέν υπέταξε εἰς ἀγγέλους τόν μέλλοντα κόσμον, διὰ τόν ὁποῖον μιλάμε. Διεβεβαίωσε τοῦτο ἕνας πού λέγει κάπου, Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νά τόν θυμᾶσαι, ἢ τί εἶναι ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου ὥστε νά τόν προσέχης; Τόν ἔκαμες δι' ὀλίγον χρόνον κατώτερον ἀπό τοὺς ἀγγέλους, μέ δόξαν καί τιμὴν τόν ἐστεφάνωσες καί τόν ἔκανες κυρίαρχον τῶν ἔργων σου. Ὅλα τὰ υπέταξες κάτω ἀπό τὰ πόδια του. Ἀφοῦ λοιπόν υπέταξε ὅλα εἰς αὐτόν, δέν ἄφησε τίποτα ἀνυπότακτον εἰς αὐτόν. Ἀλλά τώρα δέν βλέπομεν ἀκόμη νά ἔχουν ὅλα ὑποταχθῆ εἰς τόν ἄνθρωπον. Βλέπομεν ὁμως τόν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἔγινε δι' ὀλίγον χρόνον κατώτερος ἀπό τοὺς ἀγγέλους, διὰ νά γευθῆ, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, θάνατον διὰ κάθε ἄνθρωπον, νά εἶναι στεφανωμένος μέ δόξαν καί τιμὴν, λόγῳ τοῦ παθήματος τοῦ θανάτου. Διότι ἦτο πρόπον δι' αὐτόν, διὰ τόν ὁποῖον καί διὰ τοῦ ὁποῖου ὑπάρχουν τὰ πάντα, προκειμένου νά φέρῃ πολλοὺς υἱούς εἰς τὴν δόξαν, νά κἀνῆ τόν ἀρχηγόν τῆς σωτηρίας τῶν τέλειον διὰ τῶν παθημάτων.

*(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Αἰλιβιζαίτου, Γερ. Κονιδάρι, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).*

ὅπως ἐρμηνεύει ὁ ἱερός Φώτιος, αὐτὸ θά ἐναντιωνόταν στόν σκοπό του, στό ἴδιο τό ἅγιο θέλημά του πού «οὐ θελήσει θέλει τόν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ» μέχρι νά ἐπιστρέψῃ καί νά ζήσῃ στό φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀλήθειας. Ἐτσι ὁ Ἰησοῦς «χάριτι Θεοῦ γεύθηκε θανάτου γιά ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα» ἴθει ὁ ἀπ. Παῦλος (Ἐβρ. 2,9).

### Ἡ γνώμη τοῦ κόσμου τούτου

Πράγματι, οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας τί γνώμη ἔχουν γιά τόν Χριστό; Τόν βλῆπουν ὡς φιλόσοφο ἢ κοινωνικό ἀναμορφωτή; Μήπως ὡς ἕναν ὑπερβατικό μυστικιστὴ ἢ ὡς μιά παρωχημένη ἀλήθεια; Πόσο χρήσιμο θά ἦταν γιά μᾶς, πού τόν πιστεύουμε ὡς Θεό, νά ξέρουμε τὴ γνώμη αὐτῶν πού εἶναι ἀπομακρυσμένοι ἀπό τὴν Ἐκκλησία. Γιατί ἔχουμε μιά κοινὴ ἀπάντηση γιά ὅλους: Ποιὸς ἀγάπησε τόσο τόν ἄνθρωπο ὅσο ὁ Ἰησοῦς Χριστός; Ποιὸς μπορεῖ νά συγκρίνει τὴ φιλάνθρωπία του μέ τόν ἀσταθὴ καί ἀδύναμο ἀνθρωπισμὸ μας; Ἄς μὴν ξεχνᾶμε τὴ φράση τοῦ Ἰησοῦ στόν πηλοῦσιο νεανίσκο: «Κανείς δέν εἶναι ἀπό τὴ φύση του ἀγαθὸς παρά μόνο ὁ Θεός».

Ἄν ἱστορικές θρησκείες ἀναγνωρίζουν, παρά τίς διαφορῆς τους, τουλάχιστον

8 Νοεμβρίου 2009: ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΛΟΥΚΑ

Ἡ σύναξις τῶν ἀρχιστρατῆγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.  
Ἦχος: πλ. α΄ – Ἐωθινόν: ΙΑ΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. β΄ 2-10 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ν΄ 41-56.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 15 Νοεμβρίου, Η΄ Λουκά.  
Ἀπόστολος: Ἐφεσ. β΄ 4-10 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ι΄ 25-37.

στον τό προφητικό καὶ διδακτικό κύρος τοῦ Χριστοῦ, ἄν φιλοσοφίες παλιές καὶ νέες τὸν προϋποθέτουν καὶ τὸν ἐπιβεβαιώνουν, τότε ποίος μπορεῖ τόσο εὐκόηλα νά τὸν ἀγνοήσει; Ἀρκεῖ ὅμως αὐτό τό εἶδος τῆς ἀναγνώρισης; Ἀσφαλῶς δέν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀλήθεια περὶ τοῦ θεοῦ του προσώπου. Ὑπάρχει μεγάλη ἀπόσταση ἀκόμη ἀνάμεσα στὴ γνώμη πολλῶν ἀνθρώπων καὶ στὴν ὁμολογία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸν Χριστό.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ Χριστὸς τῆς Ἐκκλησίας, τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων, τῶν Πατέρων, ἀλλὰ καὶ τῶν πιστῶν, ἔχει καλύψει αὐτὴ τὴν ἀπόσταση μὲ τὴν ἐνανθρώπησή του, μὲ τὴ θεϊκὴ σοφία καὶ ἀγάπη του καὶ καλεῖ τὸν οἰονδήποτε νά τὸν γνωρίσει, νά ἔλθει κοντά του γιὰ νά δεῖ καὶ νά ψηλαφήσει τὴν ἀλήθεια. Κι ἂν διψᾷ γιὰ τὴν ἀλήθεια, θά τὸν πιστέψει καὶ θά ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὴ δυσπιστία ἢ τὴν ἄγνοια. Γιατί τά λόγια του ἔχουν αἰώνιο κύρος: «Ἐλθε νά γνωρίσετε τὴν ἀλήθεια στὸ πρόσωπό μου καὶ αὐτὴ ἡ γνώση θά σᾶς ἐλευθερώσει πνευματικά». Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Χ. Ν.

---

## ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ - (Ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία)

Γένεσις - Ἔξοδος - Λευϊτικόν - Ἀριθμοί  
- Δευτερονόμιο - Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ - (ἡ σειρά συνεχίζεται)  
(Κείμενο - Μετάφραση - Ἀνάλυση - Σχόλια)

Ἱερεμίου Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, Καθηγητοῦ  
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

---

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροσταεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καὶ ὁμιλεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

---

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύναξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκριναίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

---

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: [www.apostoliki-diakonia.gr](http://www.apostoliki-diakonia.gr)

---

Οἱ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκονομικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στὸ Διαδίκτυο: [www.apostoliki-diakonia.gr/gr\\_main/profile/oikotrofeion.htm](http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm)

---